

УДК 336.717

DOI: 10.37332/2309-1533.2024.3.24

JEL Classification: G20, G21, G24, M13

Луців Б.Л.,  
д-р екон. наук, професор,  
професор кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу,  
Чайковський Я.І.,  
канд. екон. наук, доцент,  
доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу,  
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

## ВИКЛИКИ ТА ТРЕНДИ РОЗВИТКУ FINTECH НА БАНКІВСЬКОМУ, СТРАХОВОМУ ТА ФОНДОВОМУ РИНКАХ

Lutsiv B.L.,  
dr.sc.(econ.), professor, professor at the  
department of financial technologies and banking business,  
Chaikovskiy Ya.I.,  
cand.sc.(econ.), assoc. prof., associate professor  
at the department of financial technologies and banking business,  
West Ukrainian National University, Ternopil

## CHALLENGES AND TRENDS OF FINTECH DEVELOPMENT IN THE BANKING, INSURANCE AND FUND MARKETS

**Постановка проблеми.** Фінансові технології (FinTech) здійснюють значний вплив на банківський, страховий і фондовий ринки створюючи нові можливості та виклики. В Україні розвиток FinTech відбувається в умовах трансформації фінансової системи, економічної нестабільності та глобалізації фінансових ризиків. Однак потенціал FinTech ще не повністю реалізований через низку проблем. До таких проблем можна сміливо віднести недостатню інтеграцію FinTech у традиційні банківські процеси, що відображається на повільному впровадженні інноваційних фінансових технологій, а це, своєю чергою, обмежує масштабування інновацій. Має місце певна недовіра до інновацій серед клієнтів фінансових посередників, яка зумовлена недостатнім рівнем фінансової інклюзії. Так, значна частина населення не має доступу до сучасних фінансових послуг через низьку фінансову грамотність або технічні обмеження. Окреслені проблеми суттєво впливають на повільне впровадження інноваційних платіжних інструментів.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Розвиток фінансових технологій суттєво трансформує фінансовий сектор України, сприяючи впровадженню інноваційних рішень та підвищенню ефективності фінансових послуг. Останні дослідження та публікації висвітлюють ключові тенденції, виклики та перспективи інтеграції FinTech у фінансову систему України. Ще у липні 2020 року Національний банк України (НБУ) затвердив Стратегію розвитку фінтеху в Україні до 2025 року, яка передбачає створення повноцінної фінтех-екосистеми з інноваційними фінансовими сервісами та доступними цифровими послугами. Дана Стратегія у 2023 році була оновлена, враховуючи досягнуті результати та нові виклики [1; 2]. Низка вітчизняних вчених ґрунтовно висвітлювали у своїх дослідженнях тенденції розвитку FinTech у банківському секторі. Так, зокрема Б. Пшик, У. Грудзевич досліджували питання удосконалення регулювання FinTech на ринку банківських послуг в Україні, підкреслювали необхідність адаптації законодавчої бази до швидкого розвитку фінансових технологій. На їхню думку, впровадження відкритого банкінгу, забезпечення кібербезпеки та захисту даних клієнтів є ключовими аспектами, які потребують уваги регуляторів [3]. Вплив розвитку фінансових технологій на безготівкові розрахунки досліджує С. В'язовий, який розглядає значення аспектів безпеки та конфіденційності даних у FinTech галузі, а також можливі ризики та виклики, пов'язані з інтеграцією фінансових технологій [4]. Дослідженням сучасного стану та перспектив колаборації банків та FinTech-компаній в Україні займаються вчені І. Д'яконова, Л. Павленко, О. Криклій [5]. Це дало змогу визначити основні форми взаємодії нових гравців на ринку з банками на кожному з етапів еволюції FinTech, що забезпечує необхідний рівень конкурентоспроможності банків на цьому ринку.

Разом з тим, невирішеними залишаються питання вдосконалення регуляторної бази з використання потенціалу FinTech у банківській, страховій і фондовій справі, забезпечення

кібербезпеки та поглиблення колаборації між банківськими установами, страховими компаніями, фондовими біржами та фінтех-компаніями.

**Постановка завдання.** Мета статті – дослідження ролі FinTech у процесах цифрової трансформації на банківському, страховому та фондовому ринках з визначенням викликів та трендів для фінансової системи України.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Цифровізація – це фундаментальний процес, що проникає у різноманітні аспекти сучасного життя і ділової активності. Вона представлена інтеграцією цифрових технологій (штучний інтелект, аналітика даних, блокчейн) у традиційні процеси і структури організацій. Цифровізація банківського сектору – це трансформаційні процеси, які відбуваються під впливом сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, що визначають методи і підходи до надання фінансових послуг.

На думку експертів [6; 7], цифрова трансформація в банкінгу буде проходити у п'ять основних етапів:

1-й етап. Поява Digital-каналів: мережа банкоматів, інтернет-банк, мобільний банк, чат-боти. У центрі екосистеми фінтеху знаходиться користувач, який хоче взаємодіяти з банком будь-якими каналами у зручний для нього час.

2-й етап. Поява Digital-продуктів: Big Data, безконтактні платежі, віртуальні карти, штучний інтелект, машинне навчання. За допомогою передового сучасного софту створюються продукти E2E (end to end), які покликані цілодобово задовольняти фінансові запити клієнтів.

3-й етап. Створення повного циклу цифрового обслуговування. Банки не тільки додають digital-сервіси до своїх традиційних продуктів, але створюють нові цифрові бізнеси, розширюють межі свого бізнесу.

4-й етап. Створення Digital Brain. «Цифровий мозок» безперервно в автоматичному режимі вивчає дані по всіх бізнес-сегментах, відділах, продуктових лініях і послугах, що сприяє розумінню своїх можливостей у наданні послуг банком.

5-й етап. Створення «цифрової ДНК» – нової системи координат для прийняття стратегічних рішень протягом всього життєвого циклу банку.

Як демонструє досвід на міжнародному та національному рівні, новітні цифрові технології швидше сприймаються споживачами та впроваджуються постачальниками послуг саме в банківському та фінансовому секторах, що лідирують за показниками цифрової трансформації в Україні [8].

У глобальному фінансовому середовищі окреслюються нові тренди щодо розвитку фінансових технологій. Йдеться про автоматизацію різних процесів у всіх галузях; покращення доступу до фінансових послуг у всіх сегментах та сферах глобального фінансового середовища; інклюзивність і доступність фінансових послуг не лише у містах, а й у невеличких містечках та селах через дистанційні канали обслуговування клієнтів та канали віртуальної комунікації. Можна сказати, що FinTech – це один із потужних тригерів зростання фінансових ринків та оптимізації глобальної фінансової екосистеми [9, с. 40].

До цифрових технологій, які реформують банківський сектор, можна віднести:

– штучний інтелект (ШІ) і машинне навчання відіграють значну роль у цифровізації банківського сектору. Штучний інтелект використовується для автоматизації рутинних операцій, аналізу даних, виявлення аномалій і навіть для створення інтелектуальних віртуальних асистентів. Машинне навчання дозволить будувати прогностичні моделі для виявлення тенденцій на фінансових ринках;

– технологія блокчейн. Відома своєю здатністю забезпечити децентралізовану і надійну систему обліку і транзакцій, змінює способи, за якими банки здійснюють розрахунки і забезпечують безпеку транзакцій;

– Інтернет речей (IoT) вносить нові можливості і виклики у банківський сектор. Розумні пристрої і сенсори, що підключені до IoT, дозволяють банкам збирати інформацію про фінансові операції клієнтів і їх активність та можуть бути використані при наданні персоналізованих фінансових послугах.

Протягом 2023 року український фінтех-ринок поповнився трьома новими компаніями. Незважаючи на несприятливі умови для розвитку, фінтех-сектор демонструє ознаки відновлення. Загалом на ринку наразі працює близько 260 фінтех-компаній, хоча в останні роки значна частина учасників припинила свою діяльність. Загальна оцінка ринкової вартості становить 1,2 млрд дол. США [10, с. 17].

Четвертий рік поспіль найбільше зростання демонструє сфера технологічної інфраструктури. У 2024 році її частка досягла 36 % серед опитаних компаній, що на 12 % більше порівняно з 2023 роком, коли цей показник становив 24 %. Така динаміка підтверджує стійкий попит на IT-рішення для фінансових установ, зокрема в напрямку їх цифрової трансформації (рис. 1) [10, с. 19].

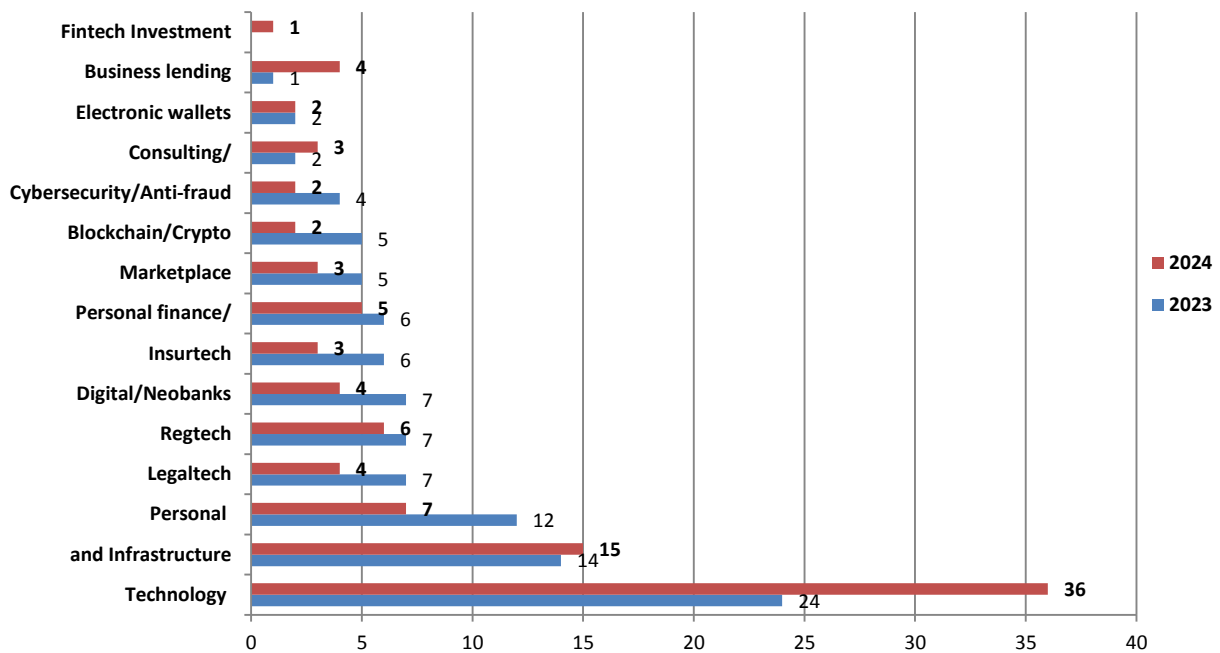


Рис. 1. Розподіл за сферами діяльності фінтехів

Джерело: [10, с. 19]

Важливо оцінити переваги і ризики, які несе цифровізація в банківському секторі, та визначити її тенденції й виклики, з якими неминуче зіштовхнуться суб'єкти даного феномену банкінгу.

Майбутнє банківської сфери залежатиме від здатності глибоко розуміти потреби кожного клієнта та ефективно використовувати передові аналітичні й цифрові технології. Ці інструменти допоможуть сучасним «технологічно підкованим» клієнтам краще управляти своїми фінансами [11, с. 117].

До поточних тенденцій і викликів можна віднести:

1. Цифрова конкуренція. Так, цифрова революція привернула увагу фінтех стартапів і цифрових банків, які конкурують з традиційними банками. Це зумовлює необхідність для банків розробляти цифрові стратегії, щоб утримати своїх клієнтів і залишитись конкурентоздатними.

2. Кібербезпека. З підвищенням обсягів інформації, цифрових операцій і збором даних, банки наражаються на ризики, що пов'язані з кібератаками і витоком конфіденційної інформації. Тому забезпечення безпеки даних клієнтів і захист від кіберзагроз стає критичними завданнями.

3. Регулювання і відповідність. Цифровізація є викликом для регуляторів, які повинні розробляти нові норми і стандарти для банківської діяльності за умов цифрової епохи. Регулюючі органи повинні враховувати нові ризики і забезпечити відповідність запроваджених норм до стандартів безпеки даних.

4. Зміна клієнтських очікувань. Цифровізація змінює очікування клієнтів у напрямку зручності, швидкості і персоналізації по всіх аспектах фінансових послуг.

Безсумнівно, що цифрова трансформація банкінгу несе собою і багато потенційних вигод для банку і його клієнтів. Вона розширює доступи клієнтів до фінансових послуг, скорочуючи географічні і часові обмеження. З використанням мобільних застосунків та інтернет-банкінгу клієнти можуть:

- здійснювати операції з банківським рахунком у реальному часі з будь-якої точки світу;
- проводити грошові перекази і платежі без відвідування банку або банкомату;
- моніторити стан своїх фінансів й інвестицій в режимі онлайн;
- отримувати доступ до фінансових послуг в позаробочий час банку.

Водночас доводиться визнати, що, не дивлячись на свої значні переваги, цифровізація в банкінгу пов'язана з чималими викликами і ризиками як для фінансових установ, так і для клієнтів.

З розвитком цифрових технологій банки можуть зіткнутися із зростанням ризиків, що пов'язані з кібербезпекою, а саме:

- кібератаки, коли кіберзлочинці направляють свої атаки на банки з метою крадіжки фінансових коштів, ухилення від податків і порушення конфіденційності даних клієнтів;
- фішинг і соціальна інженерія. Шахраї можуть використовувати підроблені веб-сайти і електронні повідомлення, щоб виманити особисту інформацію і облікові дані клієнтів;
- технічні збої. Помилки в програмному забезпеченні або апаратні збої можуть призвести до втрати даних, простоїв і фінансових збитків.

З цього робимо висновок: цифрова трансформація глибоко впливає на банківський сектор і формує його майбутнє. Вона заохочує банки переглядати свої бізнес-моделі. Традиційні моделі, що

базуються на філіях і фізичних офісах, поступаються місцем більш гнучким і цифровим підходам. Перегляд бізнес-моделей, інновації в продуктах й послугах, співпраця з фінтехом та інтеграція штучного інтелекту дозволять банкам залишатися конкурентоздатними і ефективними у світі фінансових технологій, який є швидкозмінним. Тому банки, які зможуть успішно адаптуватися та інновуватися, будуть мати ключ до тривалого успіху в цій новій епосі фінансової цифровізації.

Фінансові технології можуть бути корисними і для регуляторів. Оскільки більшість із них орієнтовані на споживачів, вони тісно взаємодіють із банківською спільнотою та враховують її потреби. Такий обмін інформацією між регуляторами та фінансовими установами, які застосовують фінтех, включно з банками, сприяє кращому розумінню регуляторами звичок, поведінки та очікувань споживачів [12, с. 46].

FinTech є одним із ключових рушіїв трансформації фінансових систем, забезпечуючи інновації та інтеграцію між банківською, страховою та фондовою сферами. У банківському секторі FinTech сприяє впровадженню цифрових платежів, онлайн-кредитування та мобільного банкінгу, тоді як у страховому ринку (InsurTech) стимулює розвиток персоналізованих продуктів, автоматизацію процесів і використання великих даних для оцінювання ризиків. У фондовій сфері фінтех активно впроваджує автоматизовані торгові платформи, robo-advisors для інвестицій та технології блокчейну, які забезпечують прозорість і децентралізацію. Інтеграція цих секторів через фінтех-рішення створює нові можливості для споживачів, підвищуючи зручність, доступність і ефективність фінансових послуг.

Основні виклики та тренди розвитку FinTech в банківській системі України та його зв'язок із страховим і фондовим ринками проявляються у наступному:

#### 1. Виклики для FinTech в банківській системі України:

##### 1.1. Інтеграція з іншими фінансовими секторами:

– Страховий ринок. Впровадження цифрових рішень для спрощення страхових виплат і оформлення полісів. Зокрема, створення інтегрованих платформ для банківських і страхових продуктів, які дозволяють одночасно оформити кредит і страхування (банкострахування);

– Фондовий ринок. Використання фінтех-рішень для автоматизації інвестиційних процесів, зокрема, цифрових платформ для купівлі акцій або облігацій через банківські додатки;

##### 1.2. Регуляторні виклики:

– Зростання популярності FinTech вимагає гармонізації законодавства в банківському, страховому та фондовому секторах;

– Використання смарт-контрактів і блокчейн-технологій у страхових та фондових операціях потребує правової підтримки;

1.3. Кібербезпека. Удосконалення захисту клієнтських даних є актуальним як для банківської системи, так і для страхових та фондових ринків, адже всі вони взаємодіють із великим обсягом фінансової інформації.

#### 2. Тренди розвитку FinTech в Україні:

##### 2.1. Страховий ринок:

– InsurTech. Використання Big Data та ШІ для створення персоналізованих страхових продуктів;

– Платформи self-service у страхуванні: клієнти можуть самостійно оформляти й змінювати свої поліси через мобільні застосунки, інтегровані з банківськими системами;

– Віртуальні асистенти для страхових послуг, наприклад, чат-боти, які допомагають клієнтам зрозуміти умови страхування або подати заявку на компенсацію;

##### 2.2. Фондовий ринок:

– Robo-advisors. Автоматизовані радники для управління інвестиціями. Банківські системи активно інтегрують такі функції для розширення можливостей клієнтів;

– Платформи р2р-кредитування, що пов'язують інвесторів і позичальників, підтримуючи розвиток як фондового, так і банківського ринків;

– Блокчейн для децентралізації та прозорості операцій на фондовому ринку.

#### 3. Синергія між секторами:

##### 3.1. Інтегровані фінансові екосистеми:

– Банківські фінтех-платформи можуть об'єднувати страхові та інвестиційні послуги, створюючи єдиний центр для управління особистими фінансами;

– Взаємодія між секторами спрощує доступ до послуг для кінцевих споживачів;

3.2. Зростання Open Banking і Open Finance. Відкриті API (Application Programming Interface від англ. «інтерфейс програмування додатків») дозволяють банкам, страховим компаніям і фондовим платформам обмінюватися даними та створювати нові продукти;

3.3. Екологічність. Фінтех-рішення сприяють популяризації стійких інвестицій (Environmental, Social, and Corporate Governance (ESG) від англ. «екологічне, соціальне та корпоративне управління») і розробці страхових продуктів, що враховують вплив на довкілля.

Таким чином, FinTech сприяє не лише модернізації банківської системи України, а й зміцненню її зв'язків зі страховим і фондовим ринками. Інтеграція цих секторів у єдину фінансову екосистему є одним із ключових напрямів розвитку.

**Висновки з проведеного дослідження.** Фінансові технології суттєво змінюють фінансово-банківський сектор, створюючи нові можливості для надання послуг, покращення клієнтського досвіду та оптимізації бізнес-процесів. Вплив FinTech на банківський, страховий та фондовий бізнес є двоєдиним: з одного боку, він створює нові можливості для покращення послуг, зниження витрат і підвищення ефективності, а з іншого – вимагає адаптації до нових викликів, таких як посилення конкуренції, кібербезпека та регуляторний тиск. Для успішної інтеграції FinTech фінансові посередники повинні активно співпрацювати з технологічними компаніями, інвестувати в інновації та підвищувати свій рівень цифрової грамотності.

Дослідження впливу фінтех-рішень на ефективність, доступність і безпеку фінансових послуг є важливим напрямом подальших наукових досліджень, що відкриває нові перспективи для інтеграції технологій на банківському, страховому і фондовому ринках та економічного зростання.

### Література

1. Розвиток фінтеху в Україні. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy/fintech2025> (дата звернення: 04.08.2024).
2. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. Сталий розвиток інновацій, кешлес та фінграмотність. Національний банк України. Липень 2020. 49 с. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqjdClp> (дата звернення: 04.08.2024).
3. Пшик Б. І., Грудзевич У. Я. Удосконалення регулювання FINTECH на ринку банківських послуг в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-67>.
4. В'язовий С. FinTech в Україні: шлях до інноваційного майбутнього безготівкових розрахунків. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-36>.
5. Д'яконова І. І., Павленко Л. Д., Криклій О. А. Сучасний стан та перспективи колаборації банків та FinTech. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 1(17). С. 190-199. URL: [https://www.researchgate.net/publication/339334519\\_SUCASNIJ\\_STAN\\_TA\\_PERSPEKTIVI\\_KOLABORACII\\_BANKIV\\_TA\\_FINTECH](https://www.researchgate.net/publication/339334519_SUCASNIJ_STAN_TA_PERSPEKTIVI_KOLABORACII_BANKIV_TA_FINTECH) (дата звернення: 04.08.2024).
6. Agarwal R., Sebn W. Didital Transformation in Banking: A Conceptual Model. *International Journal of Bank Marketing*. 2019. № 37(3). P. 828-844.
7. Mc Kinsey 8 Company. Didital Banking: Building a Customer – Centric Business Model. 2021. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/didital-banking-building-a-customer-centric-busintss-model> (дата звернення: 04.08.2024).
8. Цифрова трансформація у банкінгу. 24 січня 2024. URL: <https://blog.yocontrol.market/tsifrofa-transformatsia-u-bankinghu> (дата звернення: 04.08.2024).
9. Кравчук Н., Луцишин О. Глобальні фінанси і FinTech: виклики, тренди та системні детермінанти розвитку. *Світ фінансів*. 2022. Випуск 2(71). С. 22-42. DOI: 10.35774/sf2022.02.022.
10. Український каталог фінтех-компаній 2024. 102 с. URL: [https://drive.google.com/file/d/1YckzK8FRm7gBTsFXbyJvoveQCCZ8d\\_d0\\_/view](https://drive.google.com/file/d/1YckzK8FRm7gBTsFXbyJvoveQCCZ8d_d0_/view) (дата звернення: 04.08.2024).
11. Луців Б. Л. Fin Tech в системі фінансової інклюзивності. *Світ фінансів*. 2018. № 4. С. 110-120. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1074/1079> (дата звернення: 04.08.2024).
12. Чайковський Я. І., Ковальчук Я. Ю. Сучасні фінтех напрямки в банківському секторі. *Світ фінансів*. 2020. № 2(63). С. 36-48. DOI: 10.35774/sf2020.02.036.

### References

1. "Development of fintech in Ukraine", available at: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy/fintech2025> (access date August 04, 2024).
2. National Bank of Ukraine (2020), "Fintech development strategy in Ukraine until 2025. Sustainable development of innovations, cashless and financial literacy", 49 p., available at: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqjdClp> (access date August 04, 2024).
3. Pshyk, B.I. and Hrudzevych, U.Ya. (2023), "Improvement of FINTECH regulation on the market of banking services in Ukraine", *Ekonomika ta suspilstvo*, Issue 54, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-67>.
4. Viazovyi, S. (2023), "FinTech in Ukraine: the path to an innovative future of cashless payments", *Ekonomika ta suspilstvo*, Issue 54, <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-36>.
5. Diakonova, I.I., Pavlenko, L.D. and Kryklii, O.A. (2019), "The current state and prospects of collaboration between banks and FinTech", *Problemy i perspektvy ekonomiky ta upravlinnia*, no. 1(17), pp. 190-199, available at:

[https://www.researchgate.net/publication/339334519\\_SUCASNIJ\\_STAN\\_TA\\_PERSPEKTIVI\\_KOLABORACI\\_I\\_BANKIV\\_TA\\_FINTECH](https://www.researchgate.net/publication/339334519_SUCASNIJ_STAN_TA_PERSPEKTIVI_KOLABORACI_I_BANKIV_TA_FINTECH) (access date August 04, 2024).

6. Agarwal, R. and Sebn, W. (2019), "Digital Transformation in Banking: A Conceptual Model", *International Journal of Bank Marketing*, no. 37(3), pp. 828-844.

7. Mc Kinsey & Company (2021), "Digital Banking: Building a Customer – Centric Business Model", available at: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/digital-banking-building-a-customer-centric-business-model> (access date August 04, 2024).

8. "Digital transformation in banking", available at: <https://blog.yocontrol.market/tsifrofa-transformatsia-u-bankinghu> (access date August 02, 2024).

9. Kravchuk, N. and Lutsyshyn, O. (2022), "Global finance and FinTech: challenges, trends and systemic determinants of development", *Svit finansiv*, Issue 2(71), pp. 22-42. DOI: 10.35774/sf2022.02.022.

10. "Ukrainian catalog of fintech companies 2024", 102 p., available at: [https://drive.google.com/file/d/1YCkzK8FRm7gBTsFXbyJvvoeQCCZ8d\\_d0\\_/view](https://drive.google.com/file/d/1YCkzK8FRm7gBTsFXbyJvvoeQCCZ8d_d0_/view) (access date August 04, 2024).

11. Lutsiv, B.L. (2018), "Fin Tech in the system of financial inclusion", *Svit finansiv*, no. 4, pp. 110-120, available at: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1074/1079> (access date August 04, 2024).

12. Chaikovskiy, Ya.I. and Kovalchuk, Ya.Yu. (2020), "Modern fintech directions in the banking sector", *Svit finansiv*, no. 2(63), pp. 36-48, DOI: 10.35774/sf2020.02.036.

**Луців Б.Л., Чайковський Я.І.**

### **ВИКЛИКИ ТА ТРЕНДИ РОЗВИТКУ FINTECH НА БАНКІВСЬКОМУ, СТРАХОВОМУ ТА ФОНДОВОМУ РИНКАХ**

**Мета.** Дослідження ролі FinTech у процесах цифрової трансформації на банківському, страховому та фондовому ринках з визначенням викликів та трендів для фінансової системи України.

**Методика дослідження.** Для досягнення поставленої мети використовувалися такі методи дослідження: аналізу та синтезу, абстрактно-логічний – для характеристики етапів цифрової трансформації на банківському, страховому та фондовому ринках, обґрунтування цифрових технологій, що сприятимуть реформуванню фінансово-банківського сектору; монографічний та порівняльний – для вивчення законодавчого поля у запровадженні фінансових технологій у фінансово-банківську систему України.

**Результати дослідження.** Встановлено, що розвиток фінансових технологій (FinTech) суттєво впливає на фінансово-банківський бізнес, спричиняючи як позитивні зміни, так і нові виклики, що суттєво його трансформують. Розкрито сутнісні характеристики цифрових технологій, які реформують фінансово-банківський сектор, а також дано оцінку перевагам і ризикам, які привнесені цифровізацією у фінансово-банківський сектор, що дало можливість визначити її тенденції та виклики, а саме: впровадження цифрових каналів обслуговування, використання сучасних технологій та інтеграції з державними цифровими платформами. Доведено, що успішна цифровізація фінансово-банківського сектору України залежить від здатності фінансових установ адаптуватися до нових технологій, забезпечуючи при цьому високий рівень безпеки та відповідність регуляторним вимогам.

**Наукова новизна результатів дослідження.** Дістало подальшого розвитку обґрунтування інтеграції інноваційних технологій, удосконалення законодавства та підвищення фінансової грамотності для досягнення синергії між фінансово-банківським сектором та FinTech, що сприятиме економічному зростанню, підвищенню фінансової інклюзії та конкурентоспроможності України на глобальному ринку.

**Практична значущість результатів дослідження.** Результати проведеного дослідження дадуть змогу фінансово-банківському сектору України адекватно реагувати на виклики, які несе в собі цифровізація фінансово-банківського бізнесу, та реально оцінювати ризики, що пов'язані з цими викликами, для досягнення ефективності запровадження фінансових технологій у практичну діяльність роботи з клієнтами фінансових установ.

**Ключові слова:** цифровізація, FinTech, штучний інтелект, технологія блокчейн, кібербезпека.

**Lutsiv B.L., Chaikovskiy Ya.I.**

### **CHALLENGES AND TRENDS OF FINTECH DEVELOPMENT IN THE BANKING, INSURANCE AND FUND MARKETS**

**Purpose.** The aim of the article is to study of the role of FinTech in the processes of digital transformation of banking with the identification of challenges and trends for the banking system of Ukraine.

**Methodology of research.** The following research methods were used to achieve the goal: analysis and synthesis, abstract and logical – to characterize the stages of digital transformation in banking, substantiation of digital technologies that will contribute to the reform of the banking sector; monographic and comparative – for the study of the legislative field in the introduction of financial technologies in the banking sector of Ukraine.

**Findings.** It has been established that the development of financial technologies (FinTech) significantly affects the banking business, causing both positive changes and new challenges, which significantly transforms the banking business. The essential characteristics of digital technologies that are reforming the banking sector are revealed, as well as an assessment of the advantages and risks brought by digitalization to the banking sector, which made it possible to determine its trends and challenges, namely: the introduction of digital service channels, the use of modern technologies and integration with state digital platforms. It has been proven that the successful digitalization of the banking sector of Ukraine depends on the ability of financial institutions to adapt to new technologies, while ensuring a high level of security and compliance with regulatory requirements.

**Originality.** The rationale for integrating innovative technologies, improving legislation and increasing financial literacy to achieve synergy between the financial and banking sector and FinTech has received further development, which will contribute to economic growth, increasing financial inclusion and competitiveness of Ukraine on the global market.

**Practical value.** The results of the conducted research will enable the banking sector of Ukraine to respond adequately to the challenges posed by the digitalization of the banking business, and to realistically assess the risks associated with these challenges in order to achieve the effectiveness of the introduction of financial technologies into the practical activities of working with bank clients.

**Key words:** digitalization, FinTech, artificial intelligence, blockchain technology, cyber security.